

GWIAZDA PIEKARSKA.

Pismo ludowe, poświęcone sprawom politycznym, społecznym i oświacie.

N° 60.

N. Piekary, Sobota 27 Lipca 1889.

Rok 2.

„Gwiazda Piekarska“ wychodzi co Środę i Sobotę. Przedpłata kwartalna wynosi na pocztach, u panów agentów jak i dla miejscowych 1 markę; pod opaską 1 markę 50 fen.; w Austrii z przesyłką 1 fl. — Wprost z Ekspedycyi 85 fen.

Listy nadawcać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Gwiazdy Piekarskiej“ w N. Piekarach (Deutsch-Piekar O.S. per Scharley.)
Za ogłoszenia płaci się od wiersza drobnego lub zajętego miejsca 15 fen. Reklamy 30 fen.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS!

Od Redakcyi!

Miesiąc lipiec ma się ku schyłkowi Szanowni Czytelnicy, a prenumerata na „GWIAZDĘ“ jak dotąd bardzo mało wpływa. Zdaje się, żeśmy jasno już i po kilkakroć na tem miejscu powiedzieli, że tu chodzi o to, aby pismo to miało poparcie—boć ono jeszcze młode—drugi dopiero rok wychodzi—ciężary jego wielkie — a dochody szczupłe—otóż komu na utrzymaniu tego pisma zależy, niech pośpiesza z wniesieniem przypadającej odeń prenumeraty — bo jak mówi przysłowie: „kto rychło daje — ten dwa razy daje“ — a kto się ociąga z nadesłaniem prenumeraty, ten przyczynia się z pewnością nie do podtrzymania tego pisma, które jak już mówiliśmy opiera się jedynie tylko na życzliwych ma Czytelnikach, którzy chętnie i w swoim czasie składają przynależną przedpłatę. Nie mo ono bowiem z nikąd żadnego innego poparcia, a nie jest przecież znów bez pożytku. Już dla samego języka ojczystego, aby go, szczególnie dzisiaj, gdzie jest dużo takich, co go się wstydzą, pokazać, że język nasz jest piękny — i że szcycić się nim możemy. A i to także wiedzieć nam potrzeba, że ten język nasz ukochany, to skarb nasz jedyny, a że on się utrzymuje i rozwija dalej i pielęgnuje—jedynie tylko pismom polskim zawdzięczać należy—bo gdyby ich nie było to i język byłby daleko więcej sponiewierany—a nareszcie może i zatracony. Komu więc drogą jest ta spuścizna ojców i praojców naszych niech się stara by jaknajprędzej się uiszczył z tej tak małej przedpłaty, a przyczyniał się do podtrzymywania pism polskich.

Obecnie w dalszym ciągu mamy tylko do zanotowania prenumeratę, którą za pośrednictwem pana Łukasza Wallis z Rozbarku złożyli:

pp. Antoni Sobczyk, Tomasz Mrozek, Franciszek Jędrecki, Ignacy Nosczyk — i Karol Smyła — a także wniósł i należność swoją na kwartał ten nowy, na nasze ręce, p. Ignacy Rupińnik.

Jest to jak dotąd bardzo i bardzo jeszcze mało. Spodziewamy się więc, że i inni Szanowni Abonenci pośpieszą z wniesieniem zalegającej jeszcze prenumeraty, aby dać dowód, że im przekazana przez ojców i praojców spuścizna, język ten, w którym Gazeta ta się drukuje nieobojętną jest rzeczą.

Wiadomości kościelne.

Ze względu na nadchodzące w przyszłym tygodniu Święto ku czci **Przenajświętszej Maryi Panny Anielskiej**, czyli odpustu **Porcyunkuli**, postanowiliśmy, nieco dokładniej tak z Świętem tem, jak i z odpustem jego, który ze wszystkich odpustów, jakich wierni dostępują w Kościele Bożym, jest największym, Czytelników naszych objaśnić.

Święto to obchodzi się jednocześnie z pamiątką otrzymania tej nadzwyczajnej łaski (odpustu) przez św. Franciszka Serafickiego, za pośrednictwem Najświętszej Dziewicy uzyskanego.

Wyjątkowo tak wielkie łaski (odpusty) na Święto to przyrzeczone wiernym, świat cały zawdzięcza jedynie św. Franciszkowi, Patryarsze Asyżkiemu.

On to bowiem im większe otrzymywał łaski Boskie i wyższe oświecenia od Ducha Św., tem lepiej i więcej oceniał nieszczęśliwy stan duszy w jakim się znajdują grzesznicy; płakał nad nimi, litował się i modlił za nimi o ich nawrócenie i o łaski i o miłosierdzie dla nich—nie chciał on aby ani jedna dusza krwią Zbawiciela odkupiona, zginąć miała.

Dnia pewnego, gdy prosił Pana Boga z wielką gorącością ducha o ich nawrócenie, stanął przed nim Anioł Pański i kazał mu iść do kościoła, przy którym podówczas mieszkał. Był to mały ulubiony jego kościółek, N. Maryi Panny Anielskiej, pod Asyżem położony, który św. Franciszek sam przed laty kilku odnowił i przy którym założył pierwszy klasztor swojej reguły. Sługa Boży, spełnił rozkaz Anioła i udał się do kościołka, gdzie olśniony, ujrzał Pana Jezusa i Matkę Boską otoczonych Aniołami. Franciszek, padłszy twarzą do ziemi, oddał cześć Bogu, a Pan Jezus rzekł do niego: „Franciszku! w nagrodę za gorliwość twoją i braci twoich około zbawienia dusz, pozwalam ci prosić mnie o co chcesz na chwałę Imienia Mojego“. Święty wtedy następną zaniósł prośbę: „Ojczy Najświętszy! Boże wielki! proszę Cię, chociaż nędznym grzesznikiem jestem, abyś udzielił ludziom tej łaski, żeby wszyscy, którzy nawiedzą ten kościół, dostąpili odpuszczenia grzechów swoich, po wyspowiadaniu się z nich przed kapłanem, i proszę Przenajś. Maryą Pannę Matkę Twoją, Obrończiczkę rodzaju ludzkiego, aby wstawieniem się Swojem otrzymała im tę łaskę“. Przenajświętsza Pauna wstawiła się za tą prośbą, a Pan Jezus wyrzekł naówczas te słowa: „Franciszku, to o co prosisz jest wielką rzeczą; lecz jeszcze większych łask dostąpisz. Udzielam ci teraz tej, której się domagasz; chcę jednak abyś poszedł do Mojego zastępcy na ziemi, któremu dałem władzę związania i rozwiązywania, i abyś go prosił o tenże odpust“. Bracia zaś św. Franciszka w celach swoich przytykających do tego kościołka, wtenczas będący, słyszeli wszystko to, a przytem widzieli cały kościół niebieskiem światłem napelniony i w nim wielką liczbę Aniołów. (Dalszy ciąg podamy w następnym numerze).

Mowa polska ukochana.

Dziecino mała, u kolan twej matki
Ucz się pacierza w ojczystej swej mowie,
Bo po nad tobą niewidoczne świadki
Z błękitów nieba patrzają się ojcowie.

Nawet spokoju nie mieliby w niebie,
Słyszac modlitwę w języku nieznanym,
Na zawsze by się zaparli tam ciebie,
Skargę na ciebie zanieśli przed Panem.

Pamiętaj dziecię, że tyś już w spuściznie,
Z samych rąk Boga klejnot ten dostało,
Czystym go oddaj matce, twej ojczyźnie
Skonaj, nim byś go wydrzeć z serca dało.

O dziecię moje! ty na polskiej księdze
Ucz się litery składać w wolnej chwili,
Czy w strojnej szacie, czy w prostej siermiędze
Znaj język, których dziadowie uczyli.

Znaj i ukochaj! nad wszystkie piękności
Co błyszczą tobie blaskami zwodnemi,
Kochaj pamiątki minionej wielkości,
Groby twych braci i skarby twej ziemi.

Niechaj najmiłszą będzie ci zabawą
O dziejach dawnych słuchać opowieści,
O tych, pokrytych nieprzebrzmiałą sławą,
O dniach wesela — chluby i boleści.

O dziecię moje, jeżeli na wieki
Miłość ojczyzny serce twe zachowa,
To mimo przeszkód, jak świat ten daleki,
Zabrzmi na nowo dźwięczna nasza mowa.

Stały abonent „Gwiazdy Piekarskiej“ M. K.

Pocziwy Bazyl.

(Dalszy ciąg. — Zobaczyc Nr. 59.)

— Dzień dobry, Luco!
Dziewczyna kiwnęła głową.
— To ty Bazylu? — spytała.
Ja to jestem gołąbeczko moja. Zorza szczęście mi przyniosła.
— A to jakim sposobem?
Na to pytanie brakło mi słowa odpowiedzi.
— Dokąd to Bóg prowadzi? — zapytała znowu.
— Do lasu.
— Między wilków czy między zbójców.
— Wszędzie, byle tylko z tobą.
Dziewczyna zaśmiała się.
— Ty się śmiesz?
— Czegoż się nie mam śmiać, kiedy prawisz takie niedorzeczności?
— A ja zabiłbym się, gdy ci to mówię, co mi serce kaze, a ty się ze mnie śmiejesz.
— A cóż ci mówi serce?
— Co, Luco? Powiada mi że będę królem, jeśli będziesz moją, powiada mi, że już dzień wesoly dla mnie nie zaświta, jeśli pójdiesz za innego.
— A ja pójdę.
— Za kogo? Kto we wsi zamożniejszy ode mnie?
— Nikt.

W głowie mi się zakręciło. Luca wstała, przystąpiła do mnie i położyła mi rękę na ramieniu.
— Bazylu! — mówiła. — Widziałam ja dawno, że kręcisz się ko' o naszego domu i że w tańcu jesteś zawsze przy mnie. Nie bronitabym się i byłabym twoją, gdybyś przed półrokiem przyszedł był do mnie, jak się to przychodzi i powiedział, jak powiedziałeś należy. Nie chciales tego, tylko czerwieniles się przedemną jak dziecko, a ja, jak mi Bóg miły, już chciałam zapomnieć, że jestem kobietą i powiedzieć ci: Bazylu, przyslij swatów!... Nie chciales robić jak ludzie robią, a matka moja patrzyła i patrzyła na ciebie i rzekła: Córko, to człowiek bogaty, zdaje się, że dobry człowiek, ale strzeż się! I ja też stroniłam od ciebie. Co się działo w tobie, nie wiem... ale że ja często wzdychalam za tobą, tego tać nie będę.

— Lucol zawołalem i chcialem ją w pół objąć.
— Stój! — krzyknęła odskakując — i słuchaj. Luskaliśmy kukurydzą, a matka zaprosiła między innymi Matka Nikszięca. Robota szła wesoło, śpiewaliśmy, opowiadaliśmy sobie historyjki, zadawaliśmy sobie zagadki, a gdy Marko trzecią fajkę sobie nalożył, matka moja powiedziała: Daj pokój Marku, fajce, to nie na twoje piersi. Zaziębil się jeszcze wtedy, kiedy w zimie przez dwa miesiące chodził na mnsztrę, ojciec jego też chorował na piersi i umarł od tego.

— Ależ, matko — powiedział — mam już teraz inne piersi, od czasu gdy mi tornister z pleców zdjęto.

Śpiewaliśmy dalej, aż tu Markowi naraz krew się ustami rzuciła. Rozebrano go i położono na mojem łóżku. Dawano mu pić mleko, okładano piersi mokremi płatami i... krew wstrzymała się, ale Marko w łóżku leżał niby trup żyjący.

Rozeszli się wszyscy, przyszła siostra Marka i poleciała go naszej opiece, gdyż domu opuścić nie mogła, a niepodobna było słabego przenosić w taką noc chłodną... Gdy już kawał nocy minęło; moja matka położyła się i brat także, a ja zostałam przy Marku, aby zawołać o pomoc, skoro tylko krew się znowu pokaże.

Przy blasku lampki siedziałam długo w nocy, a on spał spokojnie niby człowiek zdrowy. Długo patrzyłam na niego i różne myśli przychodziły mi do głowy. Przypominałam sobie, jak płakał i pocałował mię w czoło, kiedy go wzięto do wojska. Byłam jeszcze wtedy dzieckiem, a on już mężczyzną, brał mię na rękę, pieścił i przynosił z miasta różne rzeczy, które dają się dzieciom w podarunku. A gdy powrócił ze szpitala wojskowego, spotkał mię pewnego dnia, wziął za rękę i przytulił do siebie, mówiąc Biedaczko moja!... Zdaje mi się, że widziałam lzę w jego oku, w tem odwrócił się i poszedł swoją drogą. Patrząc na niego bladego, leżącego na łóżku, przypominałam sobie to wszystko, jakaś błogość i tęsknota ogarnęły moje serce, lzy mi cisnęły się do oczu. Wtem obudził się. Otworzył oczy i patrzył na mnie.

— Lucol — zawołał.

— Czego chcesz, Marku?

— Chodź tutaj.

Przystąpiłam do łóżka.

— Siadaj!

Gdy siadła, wyjął z pod koldry rękę i podał mi ją. Podalam mu swoją, on przycisnął ją do ust i pocałował. (D. c. n.)

Przegląd polityczny.

Gdyby było prawdą, jak doniesiono z Petersburga „Strażnicy słowiańskiej“, gazecie wychodzącej w Pradze czeskiej, że cesarz rosyjski wcale nie pochwała postępowania swoich urzędników, którzy przesładują i tępią mowę polską — i że nawet miał za to zganić gubernatora Kachanowa w Wilnie, rozkazując aby powoli zniesiono zakazy przeciw mowie polskiej — to rzeczywiście byłoby pocieszającym dla wszystkich pod berłem rosyjskiem żyjących Polaków. Boć jak dzisiaj to i w Królestwie Polskiem pousuwane zostały ze wszystkich stacyi kolei żelaznych napisy polskie, tak, że ci z podróży, którzy nie znają języka rosyjskiego, nigdy ich nie przeczytają.

W każdym razie prawdą jest to, że w Lublinie, wychodzącej tamże gazecie Lubelskiej nakazano drukować coś po rosyjsku — a że redaktor się temu sprzeciwił i oświadczył, że gazeta jego jest polską a zatem po rosyjsku drukować nic nie będzie — zawieszono mu wydawnictwo gazety — i gdy się udał do Petersburga z uzaleniem, przyznano mu sprawiedliwość — i zganiono podobne zadanie.

Najnowsze wieści znów gloszą, że cała dywizya wojska rosyjskiego przybyła z głębokiej Rosyi do Brześcia litewskiego. Skutkiem też pewno tych wieści, Austria, jak donoszą ze Lwowa przenosi do Przemysła sztab swój, a za nim pójdzie pewno tam i cały 10-ty korpus armii austriackiej.

I Szwajcaryja się zbroi, obwarowują przesmyki i punkta graniczne swych kolei — i przeczornie czyni, bo w dzisiejszych czasach nie wiemy co nam jutro przynieść może, na wszystko trzeba więc być przygotowanym. Ale oprócz waleczności tych prawdziwych synów gór, w których w razie niebezpieczeństwa odżyć może duch dawnych bohaterów tego narodu, warownią jeszcze i obroną Szwajcaryi, byłaby przyjaźń ludów, która wobec jakiegokolwiek zamachu spotęgowałaby się z pewnością.

W Belgii, a mianowicie w jej stolicy, Brukselli, odbędzie się narada tych przedstawicieli mocarstw, które mają posiadłości czyli kolonie w Afryce. Na tej naradzie mają się uchwalić prawa mocarstw do różnych posiadłości, oraz środki, żeby ograniczyć niewolnictwo i handel niewolnikami, a rozszerzyć oświatę wśród dzikich ludów afrykańskich i żeby zmniejszyć dowóz broni i wódki.

W Anglii wielkie teraz budzi zajęcie sprawa zaopatrzenia książąt i księżniczek z domu królewskiego. Rodzina panująca w Anglii dość ich liczy, a Izba posłów wyznacza co rok pensye duże, aby książęta i księżniczki mogli żyć z wspaniałością godną królewskiego rodu. Ponieważ dzieci następcy tronu dorastają, i już nie będą utrzymywane kosztem ojca, Izba więc poselska wybrała umyślną komisję, która zajmie się obmyśleniem zaopatrzenia wszystkich książąt i księżniczek, żeby mieli piękne utrzymanie, ale zarazem tak, żeby skarbcza nie obciążyła zbyt ciężko, i żeby naród większych przez to nie płacił podatków.

Gazety angielskie znów donoszą, że od kilku tygodni już na Kaukazie zgromadziła Rosya armią w sile 80,000 ludzi.

Niemcy. Hr. Bismark udał się do Warcina. Mówią że wyjazd jego tamże jest w związku z podróżą do Anglii, w której, jak już donosiliśmy, ma on towarzyszyć w podróży cesarzowi. — Na 22-go sierpnia oczekiwany jest w Berlinie cesarz rosyjski Aleksander. Dotąd sądzono że monarcha ten przybędzie drogą morską, tymczasem ma on przybyć drogą lądową przez Eydtkuny. W Wirballen stojący pociąg, niegdyś własność cesarzowej francuzkiej Eugonii, poddano już na ten cel gruntowej naprawie. — „Nordd. Allg. Ztg.“ donosi o zakazie dowozu nierogaczyny z Rosyi i Austrii. Zakaz ten usprawiedliwia też gazeta t-m, że Anglia, Francya i Belgia w marcu r. b. wydali podobne rozporządzenie przeciw dowozowi bydła z Niemiec, które tntejszemu handlowi wielkie przyniosły szkody — to raz, a z drugiej zaś strony, że zaraza na bydło przeszła głównie z Rosyi i Austrii i położonych za nią krajów, przeto i Niemcom nie pozostaje nic innego jak chwycić się tego ochronnego środka, by położyć koniec przenoszeniu zarazy do Niemiec i zaprowadzić znowu zwykle (normalne) stosunki targowe, t. j. otworzyć na nowo targi zachodnie.

W. Książę, następca tronu badamski, ciężko zachorował. Zdaniem lekarzy choroba jest niebezpieczną. W. Książę jak donoszą nabawił się przy ćwiczeniach wojskowych, zapaleniu oskrzeli i zdaje się, że przeszło ono mu i na płuca. — Dzisiaj donoszą że mu jest lepiej.

Jeden z dzienników irlandzkich pisze, że doszła go wiadomość z Rzymu, iż cesarzowa Augusta powróciła na łono kościoła katolickiego. Że dostojna Pani ta miała sympatyje (skłonność, współczucie) dla Kościoła katolickiego, to jest powszechnie wiadomem. (I myśmy już kiedyś na tem miejscu o tem pisał. Red.) „Berliner Tageblatt“ podawszy wiadomość tę, dodaje jednak od siebie, że zaprzeczenie tej wiadomości chyba w krótko nadejdzie.

— Sprawa o zwiecznictwo na wyspach Samoa, na Oceanie Spokojnym, zakończyła się klęską dla dyplomacyi niemieckiej. Gazety rządowe tak pełne przechwałek przed konferencyą pomiędzy Niemcami, Anglią i Stanami Zjednoczonymi, po konferencyi bardzo wymijająco pisały. — Jedno z pism humorystycznych niemieckich we formie rozmowy dwóch piwnych polityków przy kufiu, scharakteryzowało ów wynik konferencyi w następujący sposób: — Kwabbe: Więc my musieliśmy ustąpić na tej konferencyi, a Ameryce we wszystkim przyznano słusznosc? — Piefke: Ustąpić — nie — tylko z Ameryką się pogodziliśmy. — Kwabbe: A Matuafa (królik samoński), który naszych marynarzy z tyłu napadł, stał się teraz zupełnie przywoitym człowiekiem? — Piefke: No, przecież taki dziki nieraz nie wie co czyni — zresztą przy ratowaniu naszych rozbitków wziął się bardzo szlachetnie. — Kwabbe: Ale, że Malietoa, którego zasadziliśmy z tronu, znów nań powraca, to mi się już w głowie pomieścić nie może. — Piefke: Też nie potrzeba, ty zawsze miałeś słabą głowę. — Kwabbe: A król Tamasese, którego posadziliśmy na tronie, czy ma osiąść na koszu? — Piefke: Broń Boże, na co ma siedzieć, zostawiamy mu wolność, niech idzie gdzie chce.

Rosya. Z Moskwy donoszą, że w warsztatach kolei Mikołajewskiej wybuchł pożar, który zniszczył cały budynek z wagonami tamże będącymi i maszynami. Straty obliczają na 200,000 rubli.

Francya. Zebrani na kongresie socjaliści w Paryżu, złożyli 1,000 franków, na wsparcie pozostałych żon i dzieci robotników, którzy zginęli w nieszczęśliwym wypadku w kopalni St. Etienne.

— W Paryżu odbyło się we czwartek nabożeństwo dziękczynne ze względu szczęśliwego przebiegu zamachu na życie cesarza brazylijskiego — w którym udział przyjął wszyscy ministrowie.

— Kongres przeciw niewolnictwu w Lucernie — jak donosi kardynał Lavigerie został odłożonym, a to skutkiem blzkich wyborów we Francyi, dla których wielu z wyższych osobistości francuzkich, nie mogłoby wziąć w nim udziału.

Włochy. Ojciec św. przesłał cesarzowi Brazylijskiemu, który jako dobry monarcha lubianym

jest bardzo — powinszowanie (depeszę) z okoliczności szczęśliwie unikniętego zamachu. Kardynał sekretarz stanu Rampolla złożył postowi brazylijskiemu u Watykanu wizytę, aby mu wyraził osobliście życzenia dla cesarza.

Anglia. Niejaki lord, czyli po naszymu hrabia Tife, bierze za żonę córkę następcy tronu angielskiego, księcia Walii, Ludwikę, a przy tej sposobności otrzyma i on tytuł księcia.

Holandya. Król ponownie zachorował. Od kilku dni już rozporządzeń i dokumentów nie podpisuje.

Turecyja. W Konstantynopolu wybuchł wielki pożar przeszło 200 domów spalonych już zostało.

Serbia. Król Milan przybył we środę (24) do Bielogrodu (stolicy serbskiej) witany na dworcu przez syna, króla Aleksandra, przez rejentów, metropolitę, ministrów, najwyższych urzędników oficerów, jako i przez posłów dyplomatycznych Niemiec, Austrii, Turcyi i Rumunii.

Afryka. Z Zanzibaru donoszą, że pełnomocnik angielski zniewolił sultana do wysłania przybocznej swei gwardyi, składającej się z Persów, częścią na pokład angielskiego pancernika, częścią do okolicznych fortów, ponieważ nieregularne wojska sultana chciały ją wymordować.

Korespondencya „Gwiazdy Piekarskiej.“

Radzionków, dnia 22 lipca 1889.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Temi to słowy pozdrawiam Szanowną Redakcyę i wszystkich Czytelników naszej „GWIAZDY PIEKARSKIEJ“. Zaczęłam i ja pisać korespondencyę, ale może się ona nie wszystkim podobać będzie. Jedni mówią będą, że już o tem wiedzą, a inni, że ich to nie obchodzi. A więc tych, którzy już o tem wiedzą, proszę o cierpliwość, a tych którzy to nie obchodzi upraszam jednakże, aby chociaż t, lko z ciekawości ją przeczytali.

„Kiedy bowiem św. Augustyn za młodu żył i bawił się rozkoszami tego świata, razu pewnego z ciekawości tylko wziął się do czytania pewnej książki, a w której znalazł rzeczy takie, że odrazu wzgardził światem jakoby prochem i stał się wielkim Świętym. Dalby to Bóg żeby i w tej mojej korespondencyi znalazły się takie przekonujące słowa, któreby niejednego i niejedną powstrzymały od światowych rozkoszy, a osłodziły im jarzmo Chrystusowe.

Kochani Czytelnicy! Wszak czytamy w niektórych dziejach, że pierwsi chrześcijanie nie byli jak my dzisiaj oziębli, ale daleko pobożniejsi i cnotliwsi, bo nawet każdodziennie przystępowali do Komunii św., lecz z czasem ochłodli tak, że Kościół św. widział się w konieczności nakazać przykazanie, aby każdy chrześcijanin przynajmniej raz w rok około Wielkanocy do Stołu Pańskiego przystępował. A około XII wieku takie panowało zepsucie, że nieomal cały świat byłby zatracił ślad Nauki Jezusa Chrystusa. Wiek ówczesny odznaczał się wprawdzie silną wiarą, ale moralność iście pogańska zamieniła ziemie jakoby w arenę swywoli i bezprawia. Cnoty chrześcijańskie, jako to: owe cierpliwe znoszenie trudnych i trudnych warunków życia, które według Ewangielii pod utratą zbawienia trzeba znieść i iść trop w trop za Zbawicielem; a potem miłość Boga i bliźnich, bez której to cnoty i najświętsze sprawy nie mają znaczenia przed Bogiem i która uświęca duszę, niszczy grzechy, usuwa przeszkody w wypełnianiu obowiązków i znośniejszemi czyni trudy, choćby i największe, a jarzmo Pańskie czyni słodkiem, a ciężar jego lekkim, tych cnot wtedy nie było na ziemi, ale natomiast szalony był popęd za nabyciem bogactw, zbytek i rozpusta, ucisk biednych, zazdrość i nienawiść, która uzbrajała ręce jednych przeciw drugim — ztąd wojny, przelew krwi, i utrata majątków, a co gorsza, wszyscy bez wyjątku odczuwali się i miłowali w tej ziemskiej, cielesnej, albo raczej szatańskiej służbie. A nie było kto by czynił dobrze. Taki więc znikczemniały świat, iście pogański-bałwochwalski mógł tylko odnowić Bóg, czego też dokonał przez w. rnego sługę i niezmordowanego swego posłannika św. Franciszka z Asyżu, który się urodził z pobożnych i bogatych rodziców. Ojciec jego był natenczas we Francyi, za sprawami kupieckimi i dla tego to nazwał go Franciszkiem. Na dowód zaś, że jest od Boga przesłany, nazaczył go też Bóg jaknajwyraźniejszem podobieństwem do Syna swego Jezusa Chrystusa. — Rozważmy teraz ów cud jedyny w swoim rodzaju.

Św. Franciszek urodził się w stajence, za posłanie miał ziemię barłogiem pokrytą, a w chwili urodzenia się jego, chóry Aniołów zawodziły niebieskie pieńia. Gdy dorósł zrzucił z siebie świeckie odzienie, a okrył się grubą, podłą szatą, głosząc wszędzie naukę Chrystusową, i to o zebranych chlebie, wśród naigrzań się z niego. — Nadto dał

mu Pan Bóg w darze co najważniejsze cnoty, a mianowicie pokorę, która jest podstawą wszelkiej cnoty; gdyż na pokornych Bóg spogląda, a pyszności jak wiemy—gardzi; zalecił mu też Pan Bóg ubóstwo, aby wytypił w ludziach zniechęcałość, przepych i wygodę życia; zamilowanie krzyża, owego Krzyża, który zepsuty świat głupstwem nazywa, a który jednak jest szkołą mądrości; posiadał on gruntowną naukę Boga, która rozpalając jego serce, zniewoliła go do opowiadania wszędzie Imienia Chrystusowego, w którym to Imieniu jest jedyne i prawdziwe tylko zbawienie, a po za ujem wieczna zguba. (Dalszy ciąg pomieścimy w następnym numerze).

Wiadomości z bliska i z daleka.

Piekary, 26 lipca 1889.

W zeszły wtorek przybyła znów partja dzieciak, około setki, do naszych Piekar, dla wytechnienia i użycia świeżego powietrza. A były to dziateki z dwóch zakładów domu sierot z Bytomia. Jedna partja chłopcy i dziewczynki, przybyli z Zakonniami — a druga partja była z Bytomskiego zakładu powiatowego nad którymi dozór mieli: nauczyciel i nauczycielka, oraz ich gospodyn. Sierotki te rozgościły się jak i poprzednio z Lipin przybyłe dziewczynki, w najobszerniejszym tutaj i najdogodniejszym dla takich dziatek ogrodzie domu gościnnego p. Jana Opitki, gdzie się przez cały dzień ślicznie bawiły i posilały, a ku wieczorowi ruszyły znów jak i przyszyli parami w szeregach ku domowi. Były też i w kościele naszym.

— Przypominamy Czytelnikom naszym, że w przyszłą niedzielę, w **Królewskiej hucie**, o godzinie 4-tej po południu, odbędzie się na sali Leutschütza Zgromadzenie robotników w celu narady założenia związku robotników. Spodziewać się należy, że robotnicy we własnym interesie swoim podążą tam i licznie się zgromadzą—tem więcej, że jak w odezwie ogłoszonej, i zamiejscowi robotnicy jako goście mile widziani będą.

— Na kopalni **Matyldy** przybył w zeszłą środę jeden z wyższych urzędników król. urzędu górniczego i wypytywał górników o ich zarobek i w ogóle o ich stosunki robotnicze. Kazał sobie także pokazać kartki wypłat, tak zwane „lohnzettel“ robotników. Tego dnia sędzieli też robotnicy „szczętę“, pracę swoją, już o 4-tej godzinie po południu, zamiast jak zwykle o 6-tej godzinie.

Był to członek komisji, która ku zbadaniu spraw robotniczych już była na kilku kopalniach. Tylko szkoda, że miejscami, jak słychać, robotnicy zapomnieli wiele rzeczy powiedzieć. Niechby sobie pospisywali wszystko w domu dokładnie i dopiero z tegoż opowiadali — albo i na piśmie swoje uwagi komisji przedłożyli. Co jeszcze i teraz uczynić można choćby i tam gdzie komisja już była.

— Od ministra oświaty wyszło rozporządzenie, aby przy każdej nowo urządzonej posadzie szkolnej pamiętała władza o przeznaczeniu pewnego obszaru roli dla nauczyciela. Gdyby gmina nie miała na to funduszy, to z kasy państwa mają one być wzięte. Roli ma być tylko tyle do posady nowej przydzielonej, aby nauczyciel miał zwykle utrzymanie domowe i aby zatrudnienie około roli nie odrywało go od obowiązków pilnego uczenia.

— Skutkiem ostatniej niepogody i często gwałtownych deszczów, nadchodzą z różnych stron skargi na utrudnienie sprzętu. A pszczolarze zapowiadają nam wczesną i zimną jesień, co wnioskuje z tego, że pszczoły teraz już wypędzają trutni i wyrzucają zarodki na trutnie, co zwykle dzieje się o miesiąc później—bo dopiero w sierpniu.

— Nowe marki pocztowe, które fabrykują w Berlinie, wejdą w użycie już 1-go października r. b. Różnić się one będą bardzo mało co od dzisiejszych.

— Przez granicę wolno przenosić bez cła mąkę, kaszę i wszelkie krupy, ale tylko do 6 funtów.

— Burza, jaka się srożyła u nas dnia 12 bm. zrobiła w lasach księcia na Pszczynie, w powiecie pszczyńskim wielkie szkody — powyrwała bowiem częścią z korzeniami, częścią połamała co najmniej 100 tysięcy drzew, z tych na samo nadleśnictwo kobierskie przypada 30 do 40 tysięcy. — Właścicielowi tartaka Niebeltowi w Mikołowie zrobiła burza ta na 5000 mk. szkody w parceli lasu, którą tenże kupił w Łaziskach.

Królewska huta. 21-go b. m., a więc w zeszłą niedzielę odbyło tu, Końko polsko-katolickie roczną swą zabawę.

Zabrze. Radca wyższy Hiltrop dla badania spraw robotniczych przybył tu do nas już w sobotę.

W Poremble przy Zabrzu wydarzył się smutny wypadek w kopalni. Dwóch oto robotników zasypanych zostało: jeden szleper, niejaki Ruszcz, a drugi Komar, hajer. Pierwszy gdy go wydobyto żył jeszcze—a drugi, którego dopiero w godzinę później wydobyto — nieżył już — a pozostawił biedną żonę i troje dzieci sierotami.

Z Zaborza donoszą, że Towarzystwo św. Barbary tamże rozwiązało się. (Smutne to).

W Paulsdorfie w zeszłą niedzielę ulewny spadł deszcz wraz z grzmotami, który wielkie poczynił szkody. Drogę nową zrujnował i płoty powywracał — a na łąkę piasku naznosił. Dwa razy i piorun uderzył, raz w pole, a drugi raz w nowo-budujący się dom, którego ścianę wyrwał. — Tamże we Wtorek przeszła znów burza z grzmotem, w czasie której piorun uderzył na kolonii Bielszowskiej w chałupę Szoltyska, która się zapaliła i zgorzała.

W Mikołowie w zaprzęszłą niedzielę, odprawili prymicyę, t. j. pierwszą Mszę świętą, niedawno wyświęcony na kapłana, ksiądz Lesik.

Z Raciborza. Niejaki Ludwik Gawliczek z Mszany, powiat rybnicki, skazany został na 6 lat do domu poprawy (zuchtchauzu), za namawianie do krzywoprzysięstwa. Otumaniał on ludzi na różny sposób, aby ich do fałszywych przysięg nakłaniać. Jednemu np. powiedział, że jeżeli włoży sobie w czasie fałszywej przysięgi kawał chleba pod pachę, a potem go porzuci, natenczas nie popełnia krzywoprzysięstwa.

— Skazano też tu pewną starą już wdowę na 12 mrk. kary za to, że kładła ludziom karty i przepowiadała ich przyszłość. — Niejaki Assesor Selchow, na polowaniu, strzelając w lesie do rogacza, zamiast tego, ugodził kulą żonę gospodarza Ciekowskiego z Ponięcic. Mówią, że biedna ta kobieta nie znajdowała się w lesie lecz na polu, na które przyszedł rogacz, a za którym S. strzelił i tak nieszczęśliwie, że w nią trafił.

Z Bierunia smutne donoszą rezultaty o skończeniu się żniw żytnich. Niejedno zboże obiecywało na wiosnę obfity sprzęt — a jednakże inaczej się wykazało teraz. Bo grunt po większej części piaszczysty, a deszczu przez 6 tygodni nie było — skutkiem czego żyto nagle uschło z malutkiem ziarnem. Owies na niektórych gruntach wcale nie powschodził, a gdzie zeszedł, to powiększej części usechl bez wysunięcia się. — A i tu burza z 12-go b. m. poczyniła niemałe szkody po domach i drzewach. W sąsiedniej zaś Wsi w Cielnicach zabił piorun krowę.

Z Trzebaczewa donoszą, że żniwa były tam dosyć dobre, żyta piękne choć nie zbyt długie — bo susza im nieco zaszkodziła, ale ziarno jest pełne — i niektórzy gospodarze nawet mówią, że go mają więcej niż w przesłym roku, choć nie więcej; przenica też piękna; zaś owse i jęczmień średnie; kartofle stoją bardzo pięknie — ale za to kapusty lichy; — pierwszego siana też było dosyć, ale drugiego mało co będzie.

— **Wypadek**. Fura naładowana ziemią przejechała przez piersi pięciokrotnemu chłopcu, synkowi Stenzla, który skutkiem tego 3 dni był bez przytomności. Potem jednak przyszedł do siebie.

W Brzezince pod Trębaczowem powiesił się młynarz K. Był to człowiek za życia bardzo dobry — a miał już lat 60 — co było powodem tego samobójstwa nie wiadomo, bo był i nie biedny.

W Lignicy, na Dolnym Ślązku, sąd karny sądził sprawę redaktora pana d-ra Rosenberga, oskarżonego o obrazę księcia Bismarka. — Ów redaktor napisał artykuł, w którym wygłasza postępowanie księcia Bismarka przeciwko Gfikenowi o opublikowanie znanego rękopisu cesarza Fryderyka. Obżalowany zaprzecza, aby miał być zamiar obrazić ks. Bismarka. Prokurator w całej pełni obstawał przy winie podsądnego, który już kilka razy był karany za obrazę ks. Bismarka i wniósł o 4 miesiące więzienia, o opublikowanie wyroku i zniszczenie płyt druku. Sąd mimo wywodów prokuratora nie mógł się dopatrzeć winy obżalowanego i uwolnił go od wszelkiej kary.

W W. Lamkowie we środę zeszłego tygodnia zabił piorun na miejscu żonę gospodarza, w którego dom uderzył i dziecko tegoż, rok i kwartał mające.

W Głotowie pod Gutstatem wybuchł pożar zeszłej niedzieli w nocy, który się tak szybko rozszerzył, że większa część mieszkańców z życiem zdołała uciec z palących się domów. Z rzeczy nie nie wyratowano. Spaliło się kilka koni i trzy sztuki trzody chlewnej.

W Pasym szalała w zeszłą środę straszna burza, która też zrujnowała wiele nieszczęść. Piorun uderzył w dom kupca Biendury i zapalił go wraz ze stodołami. Ogień tak gwałtownie się szerzył, że pewna kobieta, chcąc ratować bydło, znalazła śmierć w płomieniach. I tu spalić się miało wiele bydła.

W Bisztynku od uderzenia pioruna spaliło się 9 stodół.

W Padwie w ubiegłą środę (24) w skutek gwałtownej burzy w kilku gminach zapadła się pewna liczba chałup i domów, przyczem wiele osób potraciło życie lub poniósł ciężkie rany.

Pod Galaczem pomiędzy stacyami Serbeszti i Independenza uderzyli o siebie dwa ogromne pociągi

towarowe w najwyższym rozpędzie idące. Nieszczęście ztąd powstało ogromne—kilkunastu urzędników pociągów obsługujących, częścią życie utraciło, częścią niebezpiecznie się poranili, a sto przeszło wagonów od uderzenia tego się zdruzgotało. Strata w samych towarach wnosi 400,000 marek.

W Swidnicy na obywatela, który przyjął nie chciał urzędu sędziego polubowego, nałożyła Rada miejska na przeciąg trzech lat opłatę podatku komunalnego o ¼ większą niż płacił dotychczas.

— Tamże Sądy przysięgłych skazały w sprawie zajęć waldenburgskich oskarżonego Henkla na 7 lat domu karnego i przez 7 lat utraty praw honorowych za wykroczenie przeciw pokojowi krajowemu. — Dziesięciu robotników skazano na więzienie w domu karnym od 1 i pół do 5 lat, a 22 robotników otrzymało kary więzienia od roku do 4-eh lat.

W okolicy Gardeja zaczynają się już rolnicy skarżyć na ustawiczne deszcze, przeszkadzające im w sprzęcie zboża.

Z Brunsberga donoszą, że niedawno temu, skutkiem nieoświetlonych schodów wieczorem — spadła z takowych pewna kobieta i odniosła takie uszkodzenia, że niezdolną jest do pracy. Zaskarżyła więc właściciela domu o płacenie jej dożywotniej pensji — i sprawa przechyla się na jej stronę. Rzecz ta niechaj będzie przestrożą i dla innych obywateli, aby nie czekali aż ich coś podobnego zniewoli schody oświetlać.

W Berlinie przy ulicy Fryderyka nr. 33 niejaki Gustav Levi, kupiec poleca w gazetach łańcuszki do zegarków po 7,50 mr., taki sam mający pozór, jak łańcuszki złote za 150 marek. Do tego każdy kupujący łańcuszek otrzymać ma w podarunku zegarek. Ponieważ wielu łatwowiernych „wpadło“ na to kupno, przeto jeden z tych, który także „wpadł“ ogłasza w gazetach przestrożę, że ów łańcuszek jest fabrykatem z talmi, pozłacanym galwanicznie, wartości 2 mrk., a owym dodanym zegarkiem nie innego jak brelok do powieszania przy łańcuszku, który to figiel kupić można w bazarach po 50 fen. — Niejeden da się złowić anonsem w gazetach, że pan Lewi daje gwarancję na 5 lat piśmiennie — ale gwarancja ta dotyczy tylko łańcuszka, że przez 5 lat nie zczernieje, t. j. dopóki się cienka pozłota nie wytrze. Z tego wynika nauka, że nie należy kupować tego, czego się nie widzi, a potem tylko od znajomych sobie kupców i znanych z rzetelności.

Pod Berlinem na kolei północnej w czasie biegu pociągu wpadł wróbel przez otwarte okno do wagonu, a za nim jastrząb, oślepy widząc w swej pogoni. Wróbla wypuszczono, a jastrząb przypłacił napaść niewolą, bo go schwytano i oddano do zwierzyńca.

Kat Krauts w Berlinie otrzymał dymisyę ze swej „godności“ pierwszego kata, chociaż go — jak donosiliśmy—uwolniono od winy, iż spowodował miał śmierć pomocnika Gummicha. W miejsce jego pierwszym katem mianowany Reindel z Magdeburga i ten już był czynnym, ściał bowiem toporem głowę mordercy Steinigowi w Halli w zeszłą sobotę.

Wisła pod Toruniem ciągle jeszcze przyrasta, chociaż dotąd stan wody jest niżej zera, ale z Warszawy dochodzą wieści o ciągłym przyroście.

Do Wilna przybył cyrk wędrowny Lecousina, aby dać kilka przedstawień walki byków w cyrku. Na pierwsze przedstawienie zebrało się dużo osób. Widowisko rozpoczął jeden z braci Lecousin walką z bykiem — lecz byk zamiast zwrócić się ku przeciwnikowi, rozjuszony rzucił się pomiędzy publiczność. Ogromna powstała trwoga i poploch, dzięki zwierzę deptało ludzi, druzgotało krzesła, nareszcie przez otwarte drzwi wybiegło do ogrodu, szercząc postrach. Stratował 17 osób, ale szczęściem nikt życia nie postradał. Byka zdołano ująć w miesiąc. Przedstawień zakazano. Tenże sam właściciel cyrku chciał też dawać przedstawienia walki byków i w Warszawie, ale policja warszawska była ostrożniejsza i nie pozwoliła. Przeniesienie zwyczaju hiszpańskiego do Polski nie udało się zaraz na wstępie.

Rozmaitości.

* **Nowy rodzaj zabezpieczenia**. W Ameryce zabezpieczają się, jak wiadomo, przeciw wszelkim możliwym niebezpieczeństwom. W ostatnim czasie założono w mieście Newyork towarzystwo, które także i przed deszczem zabezpiecza. Kto np. w sobotę spodziewa się dobrego interesu zrobić, przyczem jednak pogoda główną rzeczą jest, ten zabezpieczając się, płaci 1 dolara. Jeżeli jednak w sobotę deszcz pada, to otrzyma od owego towarzystwa 10 dolarów wypłaconych. Właściciel publicznego ogrodu np., który się na dzień oznaczony zaopatrzył w dostateczne zapasy przekąsek i trunków, w nadziei, że przy dobrej pogodzie liczna publiczność ogród jego zwiedzi i przytem dobry zarobek zrobi. Gdyby jednak w dniu tym deszcz miał

padać, to zamiast zysku, poniósłby znaczną szkodę. Aby temu zapobiedz, daje się zabezpieczyć, a towarzystwo wypłaca w danym razie zabezpieczonemu sumę, na jaką się zabezpieczył opłatą premii.

* **Królowa w balonie.** D noszą do paryskiego „Temps“ z Madrytu d. 28-go z. m., co następuje: „Wczoraj po południu podczas ćwiczeń pułku inżynierskiego, w parku Casa-Campo zjawiała się najniespodziewaniej hiszpańska królowa Marya Krystyna, oświadczając ochotę odbycia podróży balonem, który właśnie stał w pogotowiu do prób żołnierskich. Życzeniu monarchini nikt naturalnie nie śmiał odmówić.

Balon będący na uwięzi, wzniósł się po chwili na 350 metrów w powietrze, wśród pełnych zapalu okrzyków żołnierzy i oklasków licznych, a na prędcę zebranych widzów. Takie same okrzyki i oklaski powitały po paru minutach wracającą z tej nadpowietrznej podróży królowę.

O Janie Kochanowskim

wieszczu (poecie) w Czarnolesie.

(Dokończenie.—Zob. Nr. 59.)

Rok mija jeden, drugi jak to bywa w świecie, Nie z samutkich rozkoszy życie wieniec plecie
Przyjdzie żaloba po dniach niewinnej rozkoszy,
Grom niespodziany nagle wszystką radość spłoszy,
„Bo człek Boże igrzysko.“

Tak się też zdarzyło I w Kochanowskich domu. Tę dziecinę miłą,
Tę uciészoną Urszulkę ozionęłą sroga Śmierć jadem swym; duszyckę oddała nieboga,
Ani się napatrzyła jasności słonecznej. Leży martwa, zastygła—na oczkach sen wieczny,
Zmilkły ustka, co piosnki całe dni śpiewały,
Śmierć niepobożna strzęsła owoc niedojrzały,
Złamała prątek szczupły. Zmarłą dziewczeczkę
Przyodziano w giezłeczko, w białą sukieneczkę.
Stoi rodzic żalony, ręczynki układa
W trumiance—oczy pełne ciężkich łez, twarz blada;
Patrzy, ile pociechy na raz śmierć mu wzięła
A więc narzeka: Pańska ręka mię dotknęła,
Oczu mych nie osuszę, już się nie utuli
Serce nigdy. I pyta wdzięcznej swej Urszuli:
„Gdzie jesteś? w którąś stronę poszła? Niemasz
[ciebie!]

W głuchym grobie swe skarby biedny ojciec grzebie.
Za króciutką pociechę wielkim żalem płaci,
Połowicę swej duszy w czas pogrzebu traci;
Dziwna, że serce życia nie zbyło z rozpaczny,
Wraca do domu—pustka, już jej nie obaczy;
Z każdego kąta serce rodzicielskie chwyci
Płacz gorzki, ciężki smutek, żalność nie pozbyta.
Strapiony rodzic szuka w złotostrunnej lutni
Zdzębła pociechy—dziś śpiewa w żywocie najsmutniejszej.
Łza każda, którą sroga wyciska katusza,
Staje się perłą pieśni, co dziś jeszcze wrzusza,
I serca nam roztkliwia współczuciem boleści.

Śpiewak-ojciec wyplakał Treny; w smutnej treści.
Zamknął pamiętkę wieczną swej nieszczęsnej doli.
Pokoleń tyle zeszło w grób, lecz serce boli
Dziś jeszcze żalnościwe wspomnieniem tej doby.
Długo Jan plakał córy, utoił żaloby
Nie mógł, czy też nie umiał; w końcu sen leniwy
Spadł na płaczące oczy i w postaci żywej
Stała przed nim matka—na rękę dziecina,
Jaką była za życia. Łzy co z oczu syna
Płyną, zwolowały obie z krainy dalekiej,
By mu pociechę niosły—przecież nie na wieki
Straceni są umarli—czyliż mu nie miło,
Ze dzieciątko tak mało na ziemi użyło
Utrapienia, frasunków! Kto z święta odchodzi
Nie od rozkoszy idzie. Długo mu wywodzi.
Płonność ludzkiego żalu, więc Jan lzy ociera
Uspokojoną duszą do drogi się zbiera
W strony, gdzie jego luba Urszuleczka żyje,
Gdzie go kiedyś powita, rączkami za szyję
Ujmie, zbiegnie ku niemu aniołek skrzydlaty.
Więc Jan nienagrodzonej odżałował straty,
Przestał plakać, uciszył bolesiwe słowa,
I na trwalsze po skonie rozkosze się chowa.

Trzysta lat uszło z górą niewstrzymanym lotem
Odtąd, gdy naglej śmierci porażony grotem
Jan Kochanowski złożon do grobów w Zvoleniu.
Gdyby rządzeniem Bożem po tych lat skończeniu
W ciato prochy się zrosły, kości się spoily,
Trumienne wieko spadło, gdyby Jan z mogiły
Wystąpił, coby mówił, gdyby teraz ożył?
Dzisiejszemu plemieniu jaką pieśń by złożył?
Czyby wyszydzał śmiało fraszką wiek nieprawy,
W którym mało jest wtku a wiele postawy?
Lub nowego satyra¹⁾ wywiódł z leśnej głuszy,
By naga prawda zatrząsał nam głab samą duszy?
Czyby wspomniawszy, jako było w dobie starej,
Gorzkim trenem zapłakał nad upadkiem wiary,
Nadziei i miłości? Lub tłumiac żalobę,
Śądu wzywaby nieba na przewrotną dobę,
W której wszystko w odmiennej jawi się postaci,
Gdzie się sława nie cnota, lecz pomysłność płaci,
Gdzie nie trudem zadziwisz ludzi, ale krzykiem,
Byle trefniś szyderczy chce być przewodnikiem
Ludzkości i za sobą tłum bezmyślny wiedzie,
Gdzie stawa samochwalcza bezczelność na przedzie
I w dół skromną zasługę spycha, nogą tłoczy,
Gdzie za marnym ognikiem bładzą wszystkie oczy,
Nie widząc słońca, bo blasków jasných znieść nie mogą?
Coby powiedział na to, jaką żalność sroga
Uczulby w duszy? Janie, Czarnoleski Janie,
Snażź dla ciebie szczęściem, że zmarił nie wstanie
Z mogiły i pomiędzy żyjących nie wróci.
Trzysta lat już minęło. Serce się zasmuci,
Gdy rączca myśl przebiegnie lat ubiegłych dzieje
Aż do obecnych czasów; spyta, czyli tleje

1) Satyr, to bożek leśny o nogach koźlich, Symbol czyli wyobrażenie zmysłowości i dąkości lubieżnik.

Jak dawniej święty zapal dla prawdy i cnoty,
Czy snadź zmarniał już do cna zasiew doby złotej
I nie zostawił nawet i śladu po sobie?
Nie—jak ziarno pszeniczne, chociaż wieki w grobie
Przeleży, swojej wnętrzej sily nie pozbywa
I wsiane w kłos wyrasta, tak wielka, treściwa
Myśl Jana z głębi wieków głosem Archaniola
Do pra prawnuczej dziatwy nieustannie wola;
Wszystkim ją w serca nasze, niech niezapomniana
Wiedzie nas drogą cnoty, za wezwaniem Jana
Służmy pocziwej stanię, a jako kto może,
Niech ku pożytku dobra wspólnego pomoże.*)

*) Słowa Kochanowskiego z Pieśni jego 19-tej, księgi II.

Kalendarz.

N.	28	Innocentego.	4 157 56	4 19	8 32
P.	29	Marty Panny.	4 177 55	5 25	8 59
W.	30	Abdona.	4 187 53	6 35	9 21
Sr.	31	Ignacego Loj.	4 207 52	7 47	9 40
Cz.	1	Piotra w okowach.	4 217 50	9 0	9 58
P.	2	P. M. Anielskiej.	4 237 48	10 14	10 17
S.	3	Szczepana.	4 247 46	11 30	10 36

Zmiany księżyca.

☉ (Nów) dnia 28-go o godzinie 1-iej rano.

Evang. O fałszywych prorokach. Mat. 7.

Jarmarki.

6. Rybnik; 8. Mikołów (Nicolai) i Strzelce Wielkie.

Ceny targowe we Wrocławiu.

Z dnia 25 lipca 1889.

	od	Mark	do	Mark
Pszenica	8,25	—	9,10	
Żyto	7,40	—	8,05	
Jęczmień	7,00	—	7,75	
Owies	7,65	—	8,00	
Grzech	7,50	—	9,00	
Kartofle za 2 litry 8—10 fen., nowe za funt 10 fen.				
Masło za funt	1,20	—	1,30	
Jaja za kopę	2,40	—	2,60	
Siano za 50 kłgr.	3,00	—	3,50	
Słoma za kop. a 600 kłgr.	33,00	—	36,00	

Kurs pieniędzy urzędowy:

Ruble rosyjskie 2,08 Mrk.
Floreny wagi austriackiej 1,71 Mrk.
Banknoty francuzkie za 100 fr. — 81,50.

(N A D E S Ł A N O.)

Uwaga dla pałacych!

Kto pragnie palić dobre papierosy i wyborne tureckie tytonie, niechaj kupuje wyroby z fabryki „Vulkan“ J. F. J. Komendzińskiego w Dreźnie, a zapewne się nie oszukają.
Amatorzy i znawcy papierosów.

Skład buxkinu z fabryk angielskich i niemieckich.—Mielek & Co. Frankfurt n/M.

Dostarcza po cenach fabrycznych, osobom prywatnym wszelkie materye na ubranie, dla panów i chłopców itd. od 2,30 marek za meter aż do najlepszych angielskich nowości. Mustra i próby wysyłam franco!

Czcicielom N. Maryi Panny!

Polecam prześlizne wykonanie **obrazu cudownej Matki Boskiej Piekarskiej**: olejodruk w wielkim formacie podług fotografii wziętej z cudownego obrazu, wydany moim kosztem i nakładem, sztuka **2 marki**. Czysty dochód jest przeznaczony na budowę **KALWARYI** w Piekarach. Handlarze otrzymują stosowny rabat.

Fr. Schwider

[4] w Niem. Piekarach, Poczta Szarley.

J. OPIŁKA

poleca

Szanownej Publicznosci, przybywającej do Piekar swój **dom gościnny z zajazdem**

pierwszy od Szarleja, mający wszelkie wygody dla gości i furmanów, oraz swój pięknie i gustownie urządony, obszerny

OGRÓD

prawdziwe wina węgierskie i inne, piwa krajowe i bawarskie, jak i różne przekąski dla wszystkich stanów i wyhorne potrawy każdego czasu są w pogotowiu.

UCZNIA

porządnych rodziców, a także z odpowiednim wykształceniem poszukuje **zaraz**

L. Schwider,

Skład towarów kolonialnych w N. Piekarach.

Świeże skóry

bardzo ładne, znów otrzymałem i polecam takowe na **skórkoki (spodnie)**.
Bytom.

S. Pinczower,
handel skór.

Słabość mężka

choćby w najuporniejszych, rzekomo nieuleczalnych przypadkach, **leczy gruntownie i bez przeszkody w zajęciu**, oparty na 27-letniej praktyce

Prof. med. Dr. Bisenz, lekarz specjalny w chorobach płciowych
Wiedeń, IX. Porzellangas. 31a.
Także listownie wrz z z zapatrzaniem w lekarstwa.
Tamże do nabycia dzieło: „Die männlichen Schwächezustände de en Ursachen und Heilung“, (14 wyda ie). Cena 1 mk. w zn czkach pocztowych.

„MIESIĘCZNIK“

Zeszyt III.,

już wyszedł i zawiera bardzo zajmujące rzeczy;

Cena 15 fen.

Zamawiać można w ekspedycji „Gwiazdy Piekarskiej“ jak i u pp. agentów.

Fr. Schwider.

DRUKARNIA

„GWIAZDY PIEKARSKIEJ“

w Niem. Piekarach

poleca się

do wykonywania wszelkich robót drukarskich;

jako to:

PISMA CZASOWE, DZIEŁA, BROSZURY, KATALOGI, NAGŁÓWKI, WEKSLE, AKCJE, KWITY, KUPONY, KART POLECAJĄCE I WIZYTOWE, CENNIKI I RACHUNKI, ETYKIETY, CYRKULARZE, PLAKATY
— i wszelkie inne prace drukarskie. —